

Undervisningsbeskrivelse

Termin	2018-2021
Institution	Favrskov gymnasium
Uddannelse	stx
Fag og niveau	Historie – A niveau
Lærer(e)	Bert Ernst
Hold	3v

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Folkedrab
Titel 2	Naturens betydning for oldtidens samfund
Titel 3	Menneskets forhold til naturen – flerfagligt forløb (DHO)
Titel 4	Historiebrug – Vikingerne kommer.....måske.
Titel 5	Historikeren i verden. (ikke selvstændigt emne)
Titel 6	Vietnamkrigen
Titel 7	Terror
Titel 8	Danmark – stat og nation. Da sønderjyderne kom hjem
Titel 9	Det brutale menneske
Titel 10	Historikeren og historien: Biografien som genre (ikke selvstændigt emne)
Titel 11	Det 20. århundrede - mellemkrigstiden
Titel 12	Cowboys – Amerikas historie
Titel 13	Globalisering
Titel 14	Danmarkshistorien – et overblikforløb

Titel 1	Folkedrab
Indhold	<p>1) Introduktion til forløbet og arbejde med Holocaustkronologi. (Supplerende stof) Politiken. Mandag 27. januar 2003: "Folkedrab – og international ansvarlighed" ("Folkedrabsavisen"): forsidebilledet. Faktalink/Holocaust: Holocaustkronologi</p> <p>2) Bearbejde begreberne Endlösung og Holocaust (Supplerende stof) Hofer: Nationalsocialismen: "Wannsee-protokollen". www.folkedrab.dk/holocaust/gerstein. „Øjenvidneberetninger om massegasninger" Fra Gerstein-rapporten.</p> <p>3) Definition på folkedrab med henblik på at sammenligne folkedrabene i Armenien, Rwanda og Cambodia (Kernestof) Klip om FNs åbning fra USA News 1945 http://www.youtube.com/watch?v=s42rqEAwekc http://www.menneskeret.dk/menneskeretieuropa/fn/folkedrab/: FN's konvention om folkedrab og Kritik af definitionen (egen kopi) Case: Armenien 1915-1918. Cambodja 1975-1979. Rwanda 1994: http://folkdrab.dk: Artiklerne: „Før folkemordet". "Folkemordet". "Efter folkemordet". Om folkedrabets stadier: Stantons teori https://folkedrab.dk/artikler/stanton-folkedrab-som-stadier</p> <p>4) Bosnien: Analyse af folkedrab og international ansvarlighed i det moderne Europa (Kernestof). Uddrag af Slobodan Milosevic's tale i det serbiske parlament i 1991 https://folkedrab.dk/kilder/kilde-uddrag-af-slobodan-milosevics-tale-i-det-serbiske-parlament, The Killing Days https://folkedrab.dk/kilder/kilde-uddrag-af-the-killing-days-af-kemal-pervanic, Hvad skete i Srebrenica: Baggrundsmateriale https://folkedrab.dk/artikler/srebrenica, undersøgelse vha kilderne: Republika Srpskas (de bosniske serbere) rapport om Srebrenica, Vidneudsagn Drazen Erdemovic, Vidneudsagn beskyttet vidne "L" og Udtalelse af Ratko Mladic ved indtagelsen af Srebrenica, alle fra folkedrab.dk. Det internationale samfunds manglende indgreb: Brevveksling John Major og David Owen. https://www.folkedrab.dk/kilder/kilde-uddrag-af-david-owens-brev-til-premierminister-john-major og https://www.folkedrab.dk/kilder/kilde-uddrag-af-premierminister-john-majors-brev-til-david-owen. FN i dag, Responsibility to Protect: https://um.dk/da/udenrigspolitik/folkeretten/folkeretten-a/responsibility-to-protect/.</p> <p>5) Feed-back på spillet Truth Hunter: Læring om at håndtere retsforfølgelsen efter folkedrab, her konkret i Bosnien. Problemer og udfordringer i denne proces. https://aldrigmere.dk/2019/03/27/truth-hunter/</p> <p>Kernestof: Forskellige styreformer og samfundsorganiseringer. Menneskerettigheder.</p>
Omfang	14 blokke
Særlige fokuspunkter	<p>Fokus på viden om centrale begivenheder i Europas historie og verdenshistorien i det 20. årh. specifikt – folkedrab, som har formet vor tids menneskesyn. Reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende. Handlemuligheder</p> <p>Introduktion til metodisk-kritisk bearbejdelse af historisk materiale. Kompetencer: at kunne reddegøre for problemfelterne, at kunne stille nye spørgsmål til emnet, notatteknik, hensigtsmæssig forberedelse til timerne. Tekstlæsning og behandling af forskellige kildetyper. Simpel infosøgning på internettet. Generel introduktion til faget</p>
Væsentligste arbejdsformer	Introduktion til forskellige arbejdsformer: Klasseundervisning, par arbejde, gruppearbejde af kortere varighed, herunder matrixgrupper.

Titel 2	Naturens betydning for oldtidens samfund
Indhold	<p>Intro: Naturen som mod og medspiller i oldtiden og i dag: En fraværsprotokol fra den ægyptiske civilisation fra Thiedecke, Johnny, Ansigt til ansigt med Egypterne og Alene i vildmarken sæson 1 DRs Alene i vildmarken (1:8)</p> <p>Kunstvanding som grundlag for samfundet: Egypten. Samspil mellem natur, mennesker, kultur og samfund ud fra diverse billeder og spørgsmål om Kornkamre, køleskabe og opbevaring af mad, kunstvanding (https://www.youtube.com/watch?v=jjdOlv82kPE), geografi, grænser og sikkerhed. Sammenligning af vore antagelser med baggrundsstof: Uddrag fra A history of World Societies 2004. Om erhvervene i Egypten fra Frederiksen m.fl. (2013), Grundbog til historie, fra oldtiden til enevældens samfund, s. 30-32 Pyramidebyggeri, samfundsstruktur og kildekritik: Herodot om de græske pyramider fra Thiedecke, Johnny, Ansigt til ansigt med Egypterne.</p> <p>Bystaten som grundlag for samfundet: Geografisk baggrund fra Frederiksen m.fl. (2013), Grundbog til historie, fra oldtiden til enevældens samfund, s.33. Spil om de græske bystaters samarbejde, for at anvende den opnåede forståelse af samspillet. Bystaternes resurser og koloniseringens betydning for de græske bystater fra Herodot om Kyrene fra Frederiksen m.fl. (2013), Grundbog til historie, fra oldtiden til enevældens samfund, s. 52-54, samt opslag i http://denstoredanske.dk/Geografi_og_historie/Antikken/Antikken,_græske_stednavne/Kyrene, https://en.wikipedia.org/wiki/Jebel_Akhdar_Libya . Konkurrencen mellem Athen og Sparta fra Frederiksen m.fl. (2013), Grundbog til historie, fra oldtiden til enevældens samfund, s. 46-48. Om Sparta Fra: Historienet, https://historienet.dk/civilisationer/graekere/krigerstaten-sparta, og Athen fra https://historienet.dk/civilisationer/graekere/hvor-stor-var-athen.</p> <p>Kernestof: Levevilkår, teknologi og produktion. Styreformer og samfundsorganisering.</p>
Omfang	6 blokke
Særlige fokuspunkter	<p>Fokus på samspillet mellem det enkelte menneske og naturen, samt betydningen heraf for samarbejdet og magtstrukturen. At arbejde induktivt og kreativt med begreberne. Kompetencer: At kunne redegøre for problemfelterne, at kunne foretage enkle analyser, at kunne forstå fagets brug af materialer. Mundtlighed: Arbejde med at formulere sig klart, præcist og argumenterende i forhold til problemstillingerne.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde

Titel 3	Menneskets forhold til naturen – flerfagligt forløb (DHO)
Indhold	<p>Middelalder: Baggrund: Grub, Ulrik m.fl. (2008), Overblik – verdenshistorien i korte træk, s. 56-57 & 59-60. Kilder: Biblen, Billeder fra Tidebogen fra http://www.wikiwand.com/en/Très Riches Heures du Duc de Berry, Cistersienser kloster og Roskildekrøniken om guds straf begge fra Knudsen, Sanne m.fl. (2011) Middelalderen. Historie, religion, litteratur og kunst, Tekst 19 og 37.</p> <p>Renæssance/Oplysningstid: Baggrund: Vollmond, Christian m.fl. (2014), Verdenshistorie 2, s. 215-218 og Grub, Ulrik m.fl. (2008), Overblik – verdenshistorien i korte træk, s. 113-115. Kilder: Galilei ser på månen fra Beck Danielsen, Kim m.fl. (2005), Renæssancen, tekst 36, Billede af Joseph Wright i 1766 ”En filosof forelæser om solsystemet med en som solen” og Newtons lære i Vollmond, Christian m.fl. (2014), Verdenshistorie 2, s. 45. Om flora Danica http://www.kb.dk/da/nb/tema/naturvidenskab/loradanica/ og om Linnés klassificering http://www.evolution.dk/historie/tidlige-udviklingsideer/carl-von-linne/index.html.</p> <p>Nationalisme og Nationalromantik: Baggrund: Boritz, Mette (2000), Aanden i naturen, udgivet af Nationalmuseet, s. 2-4 (Med røg og damp), s. 10-11 (Danmark mit fædreland). Kilder: Billede af Lundbye: Efterårslandskab 1847, P.C. Skovgaard (1857): Bøgeskoven i Maj. Om bøgeskoven og træer i Danmark fra http://www.vestrehus.dk/aarogkursussider/skovens_historie.htm og http://denstoredanske.dk/Naturen i Danmark/Skovene/Skovtyper i Danmark/Bogeskov/Bogeskovens_historie og fra Vaupells bog fra 1863 http://denstoredanske.dk/Naturen i Danmark/Skovene/Skovtyper i Danmark/Egeskov/Egeskovens_økologi.</p> <p>Industrialisering: Baggrund: Vollmond m.fl. (2015), Verdens historie 2, s. 60-61. Kilder: Birmingham og Manchester 1835 og indbyggertal i Kledal, Birger (1979): Den industrielle revolution England 1780-1850, s. 215-216 og Tekst 4, Kulforekomster i England https://en.wikipedia.org/wiki/Coal_mining_in_the_United_Kingdom og CO2</p> <p>Det senmoderne samfund: Baggrund: Kühle, Ebbe (2015), Globalhistorie, s. 165-166. Kilder: Præsentation af deltagerne i ”Alene i vildmarken 2018”, Ulve i Danmark fra https://www.fyens.dk/Danmark-Debat/Ulve-i-Danmark-Drop-myter-om-ulven/artikel/3166355 og nationalpark Mols Bjerge https://nationalparkmolsbjerg.dk/media/219459/10930_forslag_nationalparkplan_low.pdf.</p> <p>Kernestof: Forandringer i levevilkår og produktion. Nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer</p>
Omfang	8 blokke
Særlige fokus-punkter	<p>Fokus på samspil med dansk med vægt på menneskets forhold til naturen. Et grundlæggende overblik over centrale historiske udviklingslinjer i Danmark, herunder overvejelser om periodiseringsprincipper. Klargøring til valg af emne til DHO'en.</p> <p>Kompetencer: At kunne redegøre for problemfelterne, at kunne foretage enkle analyser, at kunne forstå fagets brug af materialer. Mundtlighed: Fortsat arbejde med at formulere sig klart, præcist og argumenterende i forhold til problemstillingerne.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, matrixgrupper

Titel 4	Historiebrug - Vikingerne kommer måske.
Indhold	<p>Hvilken forestilling har vi om vikingetiden? Hvordan bruger vi vikingetiden? Hvad karakteriserer vikingetiden? Hvilket materiale har vi til rådighed for at beskrive tiden? Hvordan formidles vikingetiden idag?</p> <p>Intro: Dronningen åbner Århus Kulturhovedstad 2017. Billede og video https://www.youtube.com/watch?v=nwjuzDL3RmY</p> <p>Historiebrug: Teori fra Hassing & Vollmond (2013), Fra fortid til nutid, s. 14</p> <p>Viden fra samtiden: Beretninger fra Klostre i Vest: Fra Carl Harding Sørensen (1990), Vikinger og togter s. 83-89 og Ibn Fadlan om vikingerne ved Volga fra Carl og Esben Harding Sørensen (1978), Danmark i vikingetiden, s. 61-63. Arkæologi: Klip fra Nationalmuseet om Runesten</p> <p>Brug af vikinger: I 1800-tallet: A D Jørgensen om vikinger fra Iversen, Kristian og Nedergård Pedersen, Ulla (2017), Danmarks historie mellem erindring og glemsel, s. 56 I 2000-tallet: Jim Lyngvild om vikingetiden fra Iversen, Kristian og Nedergård Pedersen, Ulla (2017), Danmarks historie mellem erindring og glemsel, s. 54-55.</p> <p>Formidling af vikinger i dag: Åbningssekvensen af sæsson 1 HBO-serien Vikings, Brdr. Madsens tidsrejse, Del 2: Vikingetiden og Åbningssekvensen fra Historien om Danmark: Vikingetid.</p> <p>Ekskursion til Moesgaard: Undersøge museets valgte udstillingsprincipper og læringsstrategier. Intro til stoffet (billeder) og baggrundsstof fra Museumsgrundbogen, Sally Thorhauge & Ane Hejlskov Larsen (2008), side 55-59 & 121-129.</p> <p>Kernestof: Danmarks tilblivelse, Historiebrug og -formidling.</p>
Omfang	5 blokke
Særlige fokus-punkter	<p>Fokus på historien som konstruktion, specielt historiebrug og formidling. Forløbet fokuserer på begivenheder i Europas og Danmarks historien, som har betydning for vores brug af historie i dag. Forståelsen af hvordan det samtidige materiale og egen nutid er med til at konstruere historien.</p> <p>Kompetencer: At kunne redegøre for problemfelterne, at kunne foretage enkle analyser, at kunne forstå fagets brug af materialer. Mundtlighed: Arbejde med at formulere sig klart, præcist og argumenterende i forhold til problemstillingerne.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, matrixgrupper

Titel 5	Historikeren i verden. Historiebrug, periodisering og drivkræfter.
Indhold	<p>Hvilke mærkelige monumenter falder vi over på vores (ferie)rejser? Hvilken historiebrug er der tale om? Hvordan kan historiefaget medvirke til at forstå og løse problemer i nutiden?</p> <p>Tema: At begå sig i historisk materiale: Hvordan arbejder vi med materiale i historie! Det handler om kritisk tilgang, forståelse af hvordan historie bruges (historiebrug) og hvordan vi selv forholder os til den historiebrug vi iagttager. Materiale: Opdagelsernes monument i Lissabon (egne fotos). Internetsøgning og monumentet (placering/kontekst etc). Hvilken historiebrug er vi udsat for? Hvordan opfattes monumentet? Hvordan bruger turister sådan et monument? Hvordan kunne I forestille jer det "ideelle" monument?</p> <p>Tema: Drivkræfter: Med udgangspunkt i forløb 10 og 13. Teori: aktør(individ)/struktur som historiens drivkræfter fra teori fra Bonne Larsen, Henrik m.fl. (2005) Introduktion til historie, s. 10-12.</p> <p>Kernestof: historiebrug og -formidling. historiefaglige teorier og metoder.</p>
Omfang	4 blokke
Særlige fokuspunkter	<p>Små nedslag, som samler sig om historiebrug og -formidling. De er koblet med remediering for at skærpe elevernes sans for kompleksiteten i historiefaget.</p> <p>Kompetencer: At kunne redegøre for problemfelterne, at kunne foretage komplekse analyser, at kunne forstå fagets brug af materialer. Mundtlighed: Fortsat arbejde med at formulere sig klart, præcist og argumenterende i forhold til problemstillingerne.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, matrixgrupper

Titel 6	Vietnamkrigen
Indhold	<p>Hvorfor blev USA engageret i konflikten om Vietnams uafhængighed? Hvordan er krigen blevet opfattet både i USA og Vietnam? Hvilken rolle har film spillet i vores forståelse af konflikten?</p> <p>En fransk koloni: Frederiksen, Peter (2000), Vietnam fra drage til tiger, s. 8-11</p> <p>USA's vej ind i konflikten: fra <i>faktalink</i>, http://www.faktalink.dk/titelliste/vietnamkrigen/baggrund-og-historie og http://www.faktalink.dk/titelliste/vietnamkrigen/vietnamkrigens-forloeb, Dulles redegørelse for konflikten 1955 i Peter (1996), Vietnam fra drage til tiger, s. 38-39.</p> <p>Krigen set fra vietnameserne og de amerikanske soldater fra Frederiksen, Peter (2000), Vietnam fra drage til tiger: Tekst 9, 18 & 19, s. 30-31 & 50-51 og Tekst 27 & 28, s. 76-77.</p> <p>Protestsange: Country Joe McDonald: I-Feel-Like-I'm-Fixin-To-Die-Rag (1969) og Barry Sadler: The Ballad of The Green Berets (1966).</p> <p>Dokumentarfilm: 4 timer i My Lai & Stanley Milgram om gruppepsykologi fra Frederiksen, Tekst 35, s. 88-89.</p> <p>Spillefilm: Om populærhistorie fra Hassing & Vollmond (2013), Fra fortid til nutid, s. 15 & 142. Klip fra The Green Berets 1966. Gruppearbejde om selvvalgte film: Deere Hunter 1978, Apocalypse Now 1979, Good Morning Vietnam 1987, Full Metal Jakets 1987, Platoon 1986.</p> <p>Kernestof: Afkolonisering. Ideologernes kamp. Verden udenfor Europa.</p>
Omfang	10 blokke
Særlige fokus-punkter	<p>Forløbet fokuserer at få indsigt i en afkoloniseringsproces, som ender med at blive en del af den kolde krig. Centralt står betydningen af Vietnamkrigen for den amerikanske selvforståelse og historiebevidsthed – ikke mindst gennempopulærkulturen.</p> <p>Kompetencer: At kunne redegøre for problemfelterne, at kunne foretage analyser af materialer fra populærkulturen, at kunne forstå fagets brug af materialer, specielt foto, dokumentarfilm og spillefilm. Mundtlighed: Fortsat arbejde med at formulere sig klart, præcist og argumenterende i forhold til problemstillingerne.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde

Titel 7	Terror med fokus på Mellemøsten
Indhold	<p>Hvad definerer terror? Hvordan kan vi periodisere terrorens historie? Al Qaida som eksempel på en terrororganisation? Hvorfor bliver man terrorist? Hvilken betydning har kampen mod terror haft efter 9/11.</p> <p>Intro: Hvordan kan de aktuelle forhold i Nordsyrien forklares ud fra historiefaget? https://fyens.dk/artikel/debat-nordlige-syrien-i-brand-derfor-invaderer-erdogan-kurderne</p> <p>Egen definition af terror i forhold til lærebøger. Her: Birthe Hansen (Terrorisme på tværs 2016), Marius Elf (1700-tallet sort på hvidt 2012) og Johnny Thiedecke (Terrorisme fra antikken til nutiden 2018).</p> <p>Baggrundsstof: Terrorismen i før moderne tid fra Birthe Hansen (2002), Terrorisme på Tværs, s. 24-25 og terrorisme efter 1789 fra Elf, Mads (2012), 1700-tallet Sort på Hvidt, s. 12-15, Former for terrorisme: Skema i Birthe Hansen (2002), Terrorisme på Tværs, s. 64</p> <p>Al Qaida som eksempel: Al Qaida som terrororganisation: Fatwa fra 1998 fra http://www.his2rie.dk/kildetekster/terrorisme-paa-tvaers-2-udgave/tekst-2/, de "lange" årsagsforklaringer: Vestens rolle siden Imperietiden fra Birthe Hansen (2002), Terrorisme på Tværs, s. 77, 79-80 & 84, Geografiske billede af Sykes-Picot aftalens opdeling af Mellemøsten 1916 fx https://theArabweekly.com/century-after-sykes-picot-its-sykes-picot-arab-version, samt Sharif Huseeins brevveksling med McMahon 1915-1916 fra Mortensen, Henrik (2021), Israel, https://israel.systime.dk/index.php?id=258&L=0</p> <p>Hvorfor bliver man terrorist: Sammenligning mellem Leila Khaled og Didars motiver uddrag fra Thiedecke, Johnny (2018), Terrorisme fra antikken til nutiden, s. 219-230 & Mørch, Søren m.fl. (2006), USA's ny verdensord, s. 243-244. Teori fra Birthe Hansen (2002), Terrorisme på Tværs, s. 73</p> <p>Kampen mod Terror fra 2002: Det internationale argument fra George Bush's tale til kadetter i 2002 fra Mørch, Søren m.fl. (2006), USA's ny verdensorden, s. 265-267, om dansk aktivisme, det nationale argument for Danmarks deltagelse i krigen i Irak 2003 og Mogens Lykketofts problematisering af aktivismen alle fra Andersen m.fl. (2007), Fokus 3, Kernestof til historie, s. 142-43, 146, 158-161.</p> <p>Kernestof: Nationale, regionale og globale konflikter. Politiske ideologier.</p>
Omfang	13 blokke
Særlige fokus-punkter	<p>Fokus på forståelsen af terrorismebegrebet og aktuelle begivenheder, her Syrien. At forstå hvorfor mennesker kan blive terrorister. At se udviklingslinjer i Mellemøstens historie og betydningen af globale begivenheder for dansk udenrigspolitik.</p> <p>Kompetencer: At kunne redegøre for problemfelterne, at kunne foretage analyser, at kunne forstå fagets brug af materialer. Mundtlighed: Fortsat arbejde med at formulere sig klart, præcist og argumenterende i forhold til problemstillingerne.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, pararbejde og gruppearbejde

Titel 8	Danmark – stat og nation. Da sønderjyderne kom hjem.
Indhold	<p>Hvilke elementer er vigtige i den nationale identitet? Hvordan har den forandret sig over tid – og hvorfor? Hvilken rolle har specielt genforeningen haft for den nationale identitet?</p> <p>Teaser: Mette Frederiksens om genforeningen fra https://www.dr.dk/nyheder/politik/dokumentation-se-eller-laes-hele-statsministerens-nytaarstale.</p> <p>Statsdannelse: Opslag https://da.wikipedia.org/wiki/Stat#Statsdannelser, og undersøgelse af begrebet på kongeloven af 1665 fra https://kbh.systime.dk/index.php?id=234.</p> <p>Baggrundsstof til begrebet nation og tiden frem til 1920: Adriansen, Inge m.fl (2007) FOKUS 2 kernestof i historie, Nationale identiteter, s. 88-94 & 98-101.</p> <p>ID i Helstaten: Loven om indfødsret 1776, Laurits Engelstoft: Tanker om nationalopdragelsen (1808), Anonym skrivelse om at være national (1819), C. F. Allen: Om sprog- og folkeejendommelighed (1848), alle fra http://www.nomos-dk.dk/skraep/.</p> <p>ID efter 1849: Danmarks politik i forhold til hertugdømmerne 1848-1864 fra https://danmark.systime.dk/index.php?id=506 og https://danmark.systime.dk/index.php?id=507. Preussens politik i Slesvig 1864-1920 fra https://graenseforeningen.dk/om-graenselandet/leksikon/soenderjyllands-historie-1864-1920.</p> <p>Om afstemningen i 1920: Resultatet fra https://genforeningen2020.dk/historien/afstemningerne-10-februar-og-14-marts-og-resultatet/, Billedanalyse af plakaterne fra afstemningen 1920 fra Adriansen, Inge m.fl (2007) FOKUS 2 kernestof i historie, s. 100-101, film om de danske bevægelser https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/genforeningen-1920-den-danske-splittelse/, og mindekultur vha genforeningssten fra https://graenseforeningen.dk/om-graenselandet/genforeningssten.</p> <p>Stats- og nationsdannelse og kollektiv erindring: Vollmond, Christian m.fl. (2013), Fra fortid til historie, s. 17-19. Kreativ opgave: Skriv selv en Genforeningstale til den 11.7.2020 ved Mindestenen i jeres lokalområde.</p> <p>Kernestof: Stats- og nationsdannelse.</p>
Omfang	10 blokke
Særlige fokus-punkter	<p>Forløbet fokuserer primært på forandringer i opfattelsen af hvad Danmark er, specielt overgangen fra at være en multistat til en nationalstat. Hvordan vedligeholdes en national identitet.</p> <p>Kompetencer: At kunne redegøre for problemfelterne og foretage mere komplekse analyser. Mundtlighed: Fortsat arbejde med at formulere sig klart, præcist og argumenterende i forhold til problemstillingerne.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde af kortere varighed

Titel 9	Det brutale menneske
Indhold	<p>Indledning: At nærme sig begrebet brutalitet, årsager, og forholdet mellem stat og individ. Opslag i ordbog, samt undersøgelse af torturinstrumenter https://historienet.dk/samfund/middelalderen/torturmetoder-historiens-10-mest-brutale. Den franske menneskerettighedserklæring fra 1789.</p> <p>Intro: Romerriget og middelalderen. De tolv tavlers lov og baggrundsstof fra: Vollmond, Chr. (2015), Verdenshistorie 1, s. 38-40, 45 og 58-59. Oversigtsstof fra Frederiksen, Peter m.fl. (2013), Grundbog til historie – Fra oldtiden til enevældens samfund, s. 257-260. Opdagelserne - Brutalitet mod ikke-europæere: Las Casas fra Thiedecke, Johnny (2005), Europa i Opbrud 1453-1799, Pantheon, s. 90-93 og Motecozumas opfattelse af de fremmede fra Frederiksen (2013), s. 192-193. Hekseprocesser- Brutalitet og rettro: Christian den IV om troldmænd og hekse fra http://chr4.dk/index.php/konge-4/chr-4-troldom-a-hekse og billeder af smørkærning og djævlueddrivelse. Enevælden – Brutalitet og Kongemagt: Om straffe 1683 fra https://historielab.dk/til-undervisningen/kildebank/forbrydelse-og-straf/3-skraek-advarel/voldelige-straffe/, Dommen over Struensee https://tidsskrift.dk/historisktidsskrift/article/view/51509/67470, og billeder af straffen https://historielab.dk/til-undervisningen/kildebank/forbrydelse-og-straf/3-skraek-advarel/tilskuere-til-straffen/.</p> <p>Årsprøvematerialer – Gruppedannelse og valg et område.</p> <p>Opdagelser: Baggrundsstof fra: Vollmond m.fl. (2014), Verdens historie 1, s. 118-119 & 126. Teori om kulturmøder fra Rostgaard og Schou, Kulturmøder, Gyldendal 2010, s. 20-21. Kilder: Billedet af de indfødte, Pizarro og Sepulvedas beretning begge fra Kilsgaard Madsen og Skovgaard Nielsen (1999), Opdagelserne, Kilde 19, 21 og 24, McNutt fra Thiedecke, Johnny (2005), Europa i Opbrud 1453-1799, s. 94 og Casta systemet fra Adriansen m.fl. (2007), Fokus – kernestof i historie 2, s. 29 & 31. Hekseprocesser: Baggrundsstof fra G Henningsen, Fra Heksejagt til heksekult 1984, uddrag s. 23-30. Kilder: Processen mod Johannes Junius i Frederiksen (2013), s. 205-210. Uddrag fra Heksehammeren fra Funder & Hansen, Hekse, 1985, s. 23-24 og kobberstik fra Johannes Praetorius bog "Blockes-Berges Verrichtung" fra 1668.</p> <p>Enevælden: Baggrundsstof fra Frederiksen (2013), s. 217-219, 221, 222 og 227-228 og om Dr. Dampe fra Thiedecke, Johnny (1998), Danmark I guldalderen, s. 21-22. Kilder: Ludvig den XIV's efterretningsvæsen, henrettelsen af attentatmanden Damien om hoffli-vet og kongens politiske magt alle fra Frederiksen (2013), s. 236-240, 242 & 243-244.</p> <p>Kernestof: Kulturer og kulturmøder. Menneskerettigheder og ligestilling</p>
Omfang	2 blokke intro + valg af tema i grupper. Herefter årsprøve (90 min).
Særlige fokus-punkter	Forløbet fokuserer på begivenheder i Verdens historien, som har betydning for forståelsen af begrebet brutalitet i tidligere tid. Specielt forholdet mellem stat og individ. Kompetencer: At kunne redegøre for problemfelterne, at foretage mere komplekse analyser, at forstå fagets brug af materialer. Mundtlighed: Fortsat arbejde med at formulere sig klart, præcist og argumenterende i forhold til problemstillingerne.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, gruppeeksamination.

Titel 10	Historikeren og historien: Biografien som genre
Indhold	<p>Hvad er en biografi? Hvad kan/skal den bruges til? Hvilket historiesyn ligger til grund for biografien. Er der et princip i udvælgelsen af personerne? Hvilken betydning har valget for vores forståelse af perioden?</p> <p>Intro til den historiske biografi i antikken og i dag: Uddrag fra Plutark: Parallele Liv, Bind 2 & 5, Atalante 2019 (Her uddrag fra Perikles & Fabius Maximus, Pelopidas & Marcellus og Demosthenes & Cicero), Mørch, Søren (2000), 24 Statsministre. Uddrag fra indledningen.</p> <p>Biografien som en del af værket fra Smitt & Vollmond VH 1-2 (2014) & Erik Lunds Verdenshistorie 1-6 (1964-1968). Læsning af biografier og bøgernes indledning.</p> <p>Biografien som film: Vores mand i Amerika (Hadsten bio). Hvilket billede får vi af Kaufmann, og hvilket billede får vi af handlemulighederne. Teori: aktør(individ)/struktur som historiens drivkræfter.</p> <p>Kernestof: Individet som historieskabt og historieskabende</p>
Omfang	5 blokke
Særlige fokus-punkter	<p>Fokus på biografien som formidler af historie, herunder også den historiske film. Hvordan historiesyn præger fremstillingen og har betydning for læseren/seeren.</p> <p>Kompetencer: Se hvordan og af hvem historien skabes og fortolkes og hvad faget kan bruges til</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, Gruppearbejde

Titel 11	Det 20. århundrede - Mellemlkrigstiden
Indhold	<p>Med udgangspunkt i periodiseringsprincipper vælges fokuspunkter omkring ideologernes kamp. Holdet fokus: Mellemlkrigstiden.</p> <p>Oversigt over det 20. årh. fra Smitt & Vollmond (2015), Verdens Historie 2, s. 108-110 Liberalisme og socialisme: Adam Smith om statens opgaver 1776, den franske menneskerettigheds erklæring 1789 og Uddrag fra det kommunistiske manifest 1848. Ud af 1. v.kr.: Om den russiske revolution og Versailles traktaten fra Andersen, Torben (2006), Historiens Kernestof, s. 132-134.</p> <p>Mellemlkrigstiden: Andersen, Torben (2006), Historiens Kernestof, s. 135-145 (matrixgrupper). Hvordan klarer ideologierne sig i krisen: USA Great Depression Picture: A Migrant Family Looking for Work ca 1935 (af Dorothea Lange), Statistik og Roosevelt og Hatfield om New Deal fra https://verdener1914idanskperspektiv.systeme.dk/?id=591. Sovjetunionen Korninddrivelse i Sovjet fra http://folkedrab.dk/sw53256.asp?usepf=true. Tyskland NSDAPs valgresultater 1919-1933 (egen kopi) og NSDAPs partiprogram fra Frederiksen, Peter (1998), Det tredje Rige, s. 133-135, Klip fra New York Times 1924 om Hitler (egen kopi) og Ernst Noltes definition på at være fascist fra https://faktalink.dk/fascisme.</p> <p>Årsagerne til 2. Verdens krig: Fortolkninger af Taylor, Trevor Roper og Schickl m.fl. fra https://verdener1914idanskperspektiv.systeme.dk/?id=616.</p> <p>Kernestof: ideologernes kamp i det 20. årh.</p>
Omfang	8 blokke
Særlige fokuspunkter	<p>Forløbet fokuserer på baggrunden og forståelsen af konflikter som rækker ind i nutiden. I denne proces står styreformer og ideologier centralt, for forståelsen af den historiske udvikling siden 1917.</p> <p>Kompetencer: At kunne redegøre for problemfelterne, foretage komplekse analyser, fortolkninger og perspektivere tekster. Mundtlighed: At formulere sig klart, præcist og argumenterende i forhold til problemstillingerne.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, matrixgrupper

Titel 12	Cowboys – Amerikas historie
Indhold	<p>Hvad er en cowboy? Hvordan foregik ekspansionen mod vest? Hvilken rolle spiller myten om cowboyen i den amerikanske identitetsdannelse – og i vores forståelse af Amerika? Hvad blev der af den oprindelige befolkning?</p> <p>Hvad forbinder vi med Cowboys: Egen research, herunder find et billede på nettet. Stereotyperne ud fra beskrivelsen af de 10 mest ikoniske personer fra det vilde west https://www.biography.com/news/wild-west-figures .</p> <p>Finde en speciel amerikanske identitet? Bjerre-Poulsens valg af milepæle i amerikansk historie, om exceptionalisme, samt beskrivelse af amerikaneren af Crèvecoeur og Tocquevilles alle fra Bjerre-Poulsen, Niels (2013), USA, historie og identitet, s. 8 og 11-13. Steven K Green, The Myth of the Religious Founding fra Bæk Meier, Jeppe m.fl. (2019), USA's tilblivelse, s. 48</p> <p>Ekspansionen mod vest. Baggrundsstof fra Frederiksen, Peter (2019), Vores Verdens Historie 2, s. 233-238, herunder Mason Pecks Vejledning om de nye områder mod vest (kilde 75). Jordloven af 1783 fra Hemmersam m.fl. (1983), USA før borgerkrigen, Acta 10 s. 16, og Turners "Frontier"-teori fra Bjerre-Poulsen, s. 17.</p> <p>Livet ude i vest. Cowboyliv, bydannelse, miner, kvinder osv fra https://www.history.com/topics/westward-expansion/cowboys , https://www.ushistory.org/us/41b.asp og https://www.ushistory.org/us/41a.asp .</p> <p>De rigtige helte – eksemplificeret ved monumentet af og historien om Bass Reeves fra https://blackartblog.blackartdepot.com/features/african-american-monuments-statues/bass-reeves-legacy-monument.html og egne opslag.</p> <p>Indianerliv fra Bjerre Poulsen s. 20-21, James Fenimore Coopers rejseberetning fra Frederiksen, Peter (2019), Vores Verdens Historie 2, s. 255 og billeder af nutidigt brug, dels Roosevelt og Carter med høvdingefjer og sort amerikaner i Washington Redskins udstyr.</p> <p>Cowboyens moderne liv i serier. Analyse af Episode 1, sæson 1 af enten The Lone Ranger 1947 eller Bonanza 1959.</p> <p>Sammenfatning: Skabelsen og undergangen af cowboymyten fra: Bjerre-Poulsen, Niels (2010), USA. Historie og identitet, s. 28-31.</p> <p>Kernestof: Stats- og nationsdannelser. Politiske og sociale revolutioner. Forskellige styreformere og samfundsorganiseringer</p>
Omfang	8 blokke
Særlige fokus-punkter	<p>Fokus på USA's historie, herunder dannelsen af en speciel amerikansk identitet, og ikke mindst cowboyens betydning i denne identitetsdannelse.</p> <p>Kompetencer: At kunne redegøre for problemfelterne, foretage komplekse analyser, at fortolke og perspektivere materialet. Mundtlighed: At formulere sig klart, præcist og argumenterende i forhold til problemstillingerne.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, matrixgrupper

Titel 13	Globalisering
Indhold	<p>Hvad er globalisering? Hvordan forholder vi os til globaliseringen? Hvordan har Kina udviklet sig? Hvorfor er Kina ikke blevet demokratisk i vestlig forstand?</p> <p>Intro: Egne billeder som viser globalisering og 5 billeder/grafter/citater, som kan forbindes med begrebet.</p> <p>Baggrundsstof: Periodens karakteristika fra Olsen & Søndberg (2010), Grundbog til historie, Fra kold krig til globalisering, s. 190-193 og globalisering i historisk perspektiv fra 1500-tallet fra Nielsen & Olsen (2004, I globaliseringens lys, uddrag s. 12-25)</p> <p>Begrebet: Problematisering af begrebet af Hirst og Galtung begge fra Nielsen & Olsen (2004), I globaliseringens lys og "De gode historier" fra Bonne & Smitt (2019), En europæisk verdenshistorie, s. 255-257.</p> <p>Ideologien fra Nielsen & Olsen, I globaliseringens lys, Systime 2004, s. 24-25 og Frissberg https://www.abc247.dk/globalisering</p> <p>Religiøse forskelle: Huntington om civilisationernes sammenstød fra Andersen, Lars m.fl. (2007), Fokus Kernestof i historie bd. 3, s. 99.</p> <p>Danmark og globaliseringen: Brevveksling fra Andedammen (Kristian Jensen & Thulesen Dahl) fra I globaliseringens lys. Kina har fået 55.000 arbejdspladser skabt af danske virksomheder fra Fage Madsen (2010), Ansigt til ansigt med kineserne, s. 202 & Bennike "globaliseringen udfordrer den danske velfærdsmodel" fra http://www.information.dk/515348</p> <p>Kernestof: Globalisering. Kultur møder.</p>
Omfang	5 blokke
Særlige fokus-punkter	<p>Fokus på begrebet globalisering, hvordan det opfattes, periodiseres og hvilke konflikter der kan opstå. Globaliseringens udfordringer for Danmark.</p> <p>Kompetencer: At kunne redegøre for problemfelterne, foretage komplekse analyser, fortolke og perspektivere tekster.</p> <p>Mundtlighed: Formulere sig klart, præcist og argumenterende i forhold til problemstillingerne.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, fremlæggelser

Titel 14	Danmarks historien – en slags kronologiforløb
Indhold	<p>Hvad er der særlige ved at være dansker? Vil dansk kultur og sprog forsvinde? Har dansk kultur noget at give andre lande? Bliver den danske tradition for problemløsning gennem forhandling og kompromiser brudt?</p> <p>Danmarks historie fra 1849 til 1992 fra Priisholm, Else m.fl. (1992), Danskernes historie – kort fortalt, forordet og s. 42-66.</p> <p>Perspektiveringer: Fortællingen om besættelsen fra et andet perspektiv: Ander Fogh om samarbejdspolitikken 2003 fra https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/anders-fogh-rasmussen-v-om-samarbejdspolitikken-29-august-2003/.</p> <p>Brikken velfærd: Årsregnskab arbejdsmandsfamilie 1880 fra Hyldtoft, Det industrielle Danmark 1840-1914, s. 311, Jørgen Knudsens holdning fattighjælp fra Andersen m.fl. (2007), Fokus 3, Kernestof i historie, s. 63 & Poul Hansen "En bygning vi rejser" 1955 fra https://danmark.systime.dk/index.php?id=899&L=0.</p> <p>Kernestof: historieformidling, kronologi, Danmarkshistorie, historiebevidsthed.</p>
Omfang	5 blokke
Særlige fokus-punkter	<p>Forløbet fokuserer på betydningen af forfatternes valg af begivenheder for læserens forståelse af Danmarks historien. Altså at benytte oversigtstof som kildemateriale.</p> <p>Kompetencer: At kunne redegøre for problemfelterne, at kunne foretage analyser, at kunne forstå fagets brug af materialer. Mundtlighed: At formulere sig klart, præcist og argumenterende i forhold til problemstillingerne.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde